

PRIJEDLOG ZAKONA O POTROŠAČKOM KREDITIRANJU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. alineji 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 41/01 – pročišćeni tekst i 55/01 - ispravak).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

II.1. Ocjena stanja

Ovaj Zakon uređuje područje koje je do sada bilo uređeno člancima 71. do 86. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine, br. 79/07). Donošenjem ovoga Zakona u zakonodavni okvir Republike Hrvatske transponira se Direktive 2008/48/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o ugovorima o potrošačkom kreditu kojom se opoziva Direktiva Vijeća 87/102/EEZ (Službeni list L133, 22.5.2008., str. 66-92).

Posljednjih se godina znatno proširila lepeza vrsta kredita koji se nude potrošačima i kojima se oni koriste. Pojavili su se novi kreditni instrumenti, a njihova se uporaba i dalje nastavlja razvijati. Stoga je neophodno dopuniti i izmijeniti postojeće odredbe te proširiti njihov djelokrug primjene ondje gdje je to primjereno. Zbog ovog razvoja sektora potrošačkih kredita te uzimajući u obzir broj izmjena i dopuna koje se trebaju donijeti te u interesu jasnoće zakonodavstva, trebalo je donijeti ovaj Zakon.

Važno je da tržište ponudi dovoljan stupanj zaštite potrošača u cilju osiguravanja povjerenja potrošača. Stoga bi trebalo biti moguće da se slobodno kretanje kreditnih ponuda odvija prema optimalnim uvjetima i za one koji nude te kredite i za one koji ih traže, obraćajući dužnu pažnju na specifične situacije u pojedinačnim državama članicama.

II.2. Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Donošenjem ovoga Zakona uređuju se potrošačko kreditiranje, informacije i prava o ugovoru o kreditu, pristup bazi podataka, nadzor i zaštita prava potrošača, a u kojima kao korisnik kredita nastupa potrošač koji uzima kredit pod uvjetima i u svrhu koju određuje ovaj Zakon.

Ovim Zakonom definirano je potrošačko kreditiranje kao pravni posao u kojem se jedna ugovorna strana obvezuje drugoj staviti na raspolaganje određeni iznos novčanih sredstava, na određeno ili neodređeno vrijeme, za neku namjenu ili bez utvrđene namjene, a druga se ugovorna strana obvezuje plaćati ugovorene kamate, odnosno ugovorene naknade, te iskorišteni iznos novca vratiti u vrijeme i na način kako je ugovoreno, kao i svaki drugi pravni posao, koji je po svojoj gospodarskoj biti jednak ovome pravnome poslu.

U Zakonu se navode informacije vezane uz ugovor o kreditu koje se potrošaču moraju pružiti prije sklapanja ugovora o kreditu, a sve kako bi se potrošaču omogućila lakša usporedba različitih kredita.

Vjerovnici imaju obveza procjene kreditne sposobnosti potrošača. U slučaju prekograničnog kreditiranja predlaže se da vjerovnici iz država članica mogu koristiti podatke iz kreditnih registara za procjenu kreditne sposobnosti potrošača.

Prijedlogom Zakona je potrošaču dana mogućnost da u roku od 14 dana odustane od ugovora o kreditu bez navođenja razloga.

Zakonom će se regulirati i kreditni posrednici. Kreditni posrednici su definirani kao fizičke i pravne osobe koje u okviru svoje trgovine, posla ili profesije, uz naknadu nude kreditne ugovore potrošačima, pomažu potrošačima u poduzimanju pripremnih radova u pogledu kreditnih ugovora ili sklapaju kreditne ugovore s potrošačima u ime vjerovnika.

Vjerovnik odnosno kreditni posrednik je dužan prije nego što počne pružati uslugu odobravanja kredita potrošačima dobiti odobrenje za pružanje tih usluga. Odobrenje nije potrebno kreditnim institucijama i kreditnim unijama kojima odobrenje za odobravanje kredita izdaje Hrvatska narodna banka na temelju zakona koji uređuju poslovanje kreditnih institucija i kreditnih unija. Odobrenje izdaje Ministarstvo financija.

Određeno je da se efektivna kamatna stopa izračunava u skladu s metodologijom definiranom aktom Hrvatske narodne banke kojim se uređuje EKS.

Nadzor nad provođenjem Zakona obavljaju nadležni inspektori Državnog inspektorata Republike Hrvatske. U slučaju spora između potrošača i vjerovnika Prijedlog zakona predviđa mirenje pri Centru za mirenje Hrvatske gospodarske komore, Centru za mirenje Hrvatske obrtničke komore ili Centru za mirenje Hrvatske udruge poslodavaca, kao i prijavu Sudu časti Hrvatske gospodarske komore i Sudu časti Hrvatske obrtničke komore.

II.3. Posljedice koje će proisteći donošenjem Zakona

Donošenjem ovog Zakona, pravno uređenje uskladit će se s pravnom stečevinom Europske Unije i europskim standardima odnosno Direktivom 2008/48/EZ Europskoga Parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o ugovorima o potrošačkom kreditu kojom se opoziva Direktiva Vijeća 87/102/EEZ (Službeni list L133, 22.5.2008., str. 66-92).

Predlaže se stupanje na snagu Zakona s 1. siječnja 2010. Ovo vremensko razdoblje trebalo bi biti dovoljno za subjekte na koje se odnosi, kako bi se mogli pripremiti i uskladiti s njegovim odredbama.

III. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 161. Poslovnika Hrvatskog sabora predlaže se donošenje ovog Zakona po hitnom postupku, budući se Zakon donosi radi usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije.

IV. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati sredstva iz državnog proračuna.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTROŠAČKOM KREDITIRANJU

I. OPĆE ODREDBE

Predmet

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuju se ugovori o potrošačkom kreditu, informacije i prava o ugovoru o kreditu, pristup bazi podataka, nadzor i zaštita prava potrošača, a u kojima kao korisnik kredita nastupa potrošač koji uzima kredit pod uvjetima i u svrhu koju određuje ovaj Zakon.

Pojmovi

Članak 2.

U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. *potrošač* je fizička osoba koja u transakcijama obuhvaćenima ovim Zakonom djeluje izvan poslovne djelatnosti ili slobodnog zanimanja;
2. *vjerovnik* je fizička ili pravna osoba koja na području Republike Hrvatske odobrava ili obećava odobriti kredit u okviru poslovne djelatnosti ili slobodnog zanimanja, a posebno je to:
  - pravna osoba koja posluje prema zakonima koji uređuju poslovanje kreditnih institucija ili kreditnih unija, pravna osoba koja posluje prema zakonima koji uređuju poslovanje institucija za elektronički novac, institucija za platni promet koje pružaju usluge platnog prometa u skladu s posebnim zakonom, pravna osoba koja posluje prema zakonima koji uređuju poslovanje poduzetnika,
  - fizička osoba koja posluje prema zakonima koji uređuju poslovanje obrtnika ili slobodnih zanimanja;
3. *ugovor o kreditu*, u smislu ovoga Zakona, je ugovor u kojem vjerovnik odobrava ili obećava odobriti potrošaču kredit u obliku odgode plaćanja, zajma ili slične financijske nagodbe, osim ugovora o trajnom pružanju usluge ili isporuke proizvoda iste vrste kada potrošač plaća za takve usluge ili proizvode tijekom cjelokupne njihove isporuke u obliku obroka;
4. *dopušteno prekoračenje* je iznos sredstava koji vjerovnik stavlja na raspolaganje potrošaču na temelju ugovora o tekućem računu sklopljenog u pisanom obliku;
5. *prešutno prihvaćeno prekoračenje* je prekoračenje pri kojemu vjerovnik potrošaču stavlja na raspolaganje sredstva koja nadmašuju trenutačno stanje tekućeg računa potrošača ili dogovoreno prekoračenje;
6. *kreditni posrednik* je fizička ili pravna osoba koja nije vjerovnik i koja u okviru svojeg posla ili zanimanja, za naknadu u novcu ili u drugom dogovorenom financijskom obliku:
  - prezentira ili nudi ugovore o kreditu potrošačima,
  - pomaže potrošačima poduzimanjem pripremnih radnji u vezi s drugim ugovorima o kreditu osim onih iz alineje 1. ove točke, ili
  - sklapa ugovore o kreditu s potrošačima u ime vjerovnika;
7. *ukupni troškovi kredita za potrošača* uključuju kamate, naknade, poreze i sve druge naknade koje potrošač mora platiti u vezi s ugovorom o kreditu te koji su poznati vjerovniku, osim troškova javnog bilježnika. Troškovi dodatnih usluga koje se odnose na ugovor o kreditu, posebice premije osiguranja, također su uključeni ako je sklapanje ugovora o pružanju drugih usluga obvezno u cilju dobivanja kredita ili dobivanja kredita prema uvjetima koji vrijede na tržištu;

8. *ukupan iznos koji plaća potrošač* jest zbroj ukupnog iznosa kredita i ukupnih troškova kredita za potrošača;
9. *efektivna kamatna stopa* (dalje u tekstu: EKS) iskazuje ukupne troškove kredita za potrošača, izražene kao godišnji postotak ukupnog iznosa kredita, uključujući troškove iz članka 20. stavka 2. ovoga -Zakona. Određena je metodologijom definiranom aktom Hrvatske narodne banke kojim se uređuje EKS;
10. *kamatna stopa* jest kamatna stopa izražena kao fiksni ili varijabilni postotak koja se primjenjuje godišnje na iznos dobivenog kredita;
11. *fiksna kamatna stopa* iskazuje da su vjerovnik i potrošač u ugovoru o kreditu dogovorili jedinstvenu kamatnu stopu za cjelokupno trajanje ugovora o kreditu ili nekoliko kamatnih stopa za pojedina razdoblja koristeći se isključivo određenim fiksnim postotkom. Ako u ugovoru o kreditu nisu utvrđene sve kamatne stope, smatra se da je kamatna stopa fiksna samo za djelomična razdoblja za koja se kamatne stope određuju isključivo određenim fiksnim postotkom koji je dogovoren prilikom sklapanja ugovora o kreditu;
12. *ukupan iznos kredita* jest gornja granica ili ukupan iznos koji se potrošaču stavlja na raspolaganje prema ugovoru o kreditu;
13. *trajni medij* je Pravilnikom propisan instrument koji potrošaču omogućuje pohranu isključivo njemu upućenih informacija na način da ih može koristiti u razdoblju relevantnom za te informacije i koji omogućuje reprodukciju pohranjenih informacija bez ikakve promjene;
14. *povezani ugovor o kreditu* jest ugovor u kojem:
  - predmetni kredit služi isključivo za financiranje ugovora o prodaji određenih proizvoda ili o pružanju određenih usluga, te u kojem
  - oba ugovora tvore poslovnu cjelinu. Poslovna cjelina postoji kada dobavljač proizvoda ili pružatelj usluga sam financira kredit za potrošača ili, ako ga financira neka treća strana, kada se vjerovnik koristi uslugama dobavljača proizvoda ili pružatelja usluga u vezi sa sklapanjem ili pripremom ugovora o kreditu, odnosno kada su u ugovoru o kreditu izričito navedeni predmetni proizvodi ili pružanje predmetnih usluga;
15. *potrošačko kreditiranje* je pravni posao kojim se jedna ugovorna strana obvezuje drugoj staviti na raspolaganje određeni iznos novčanih sredstava, na određeno ili neodređeno vrijeme, za neku namjenu ili bez utvrđene namjene, a druga se ugovorna strana obvezuje plaćati ugovorene kamate, odnosno ugovorene naknade, te iskorišteni iznos novca vratiti u vrijeme i na način kako je ugovoreno, kao i svaki drugi pravni posao, koji je po svojoj gospodarskoj biti jednak ovome pravnome poslu.

Iznimke

Članak 3.

(1) Ovaj Zakon ne primjenjuje se na:

- a) ugovore o kreditu koji obuhvaćaju ukupan iznos kredita manji od 1.500,00 kuna ili veći od 1.000.000,00 kuna,
- b) ugovore o operativnom *leasingu* kada u glavnom ili posebnom ugovoru nije propisana obveza kupnje predmeta ugovora. Takva obveza postoji samo onda ako to jednostrano odluči vjerovnik,
- c) ugovore o kreditu u obliku prekoračenja po tekućem računu kada se kredit mora otplatiti u roku od mjesec dana,
- d) ugovore o kreditu prema kojima se kredit odobrava bez kamata i bez ikakvih drugih naknada te ugovore o kreditu prema čijim se uvjetima kredit mora otplatiti u roku od tri mjeseca, a plaćaju se samo naknade u iznosu od najviše 30 kuna,
- e) ugovore o kreditu prema kojima poslodavac, izvan svoje poslovne djelatnosti, odobrava kredit posloprimcima bez kamata ili po EKS nižoj od stopa koje postoje na tržištu i koje se nude javnosti,

- f) ugovore o kreditu koji se sklapaju s investicijskim društvima određenima zakonom koji uređuje tržište kapitala ili s kreditnim institucijama određenima zakonom koji uređuje kreditne institucije, a svrha kojih je omogućiti investitoru da provede transakciju koja se odnosi na jedan ili veći broj financijskih instrumenata prema zakonu koji uređuje tržište kapitala, ako je investicijsko društvo ili kreditna institucija koja odobrava kredit jedna od ugovornih strana,
- g) ugovore o kreditu koji su rezultat nagodbe postignute na sudu ili pred nekim drugim tijelom određenim zakonom,
- h) ugovore o kreditu koji se odnose na odgodu plaćanja postojećeg duga, bez plaćanja naknada,
- i) ugovore o kreditu kojima se od potrošača traži da kod vjerovnika založi instrument osiguranja i onda kada je odgovornost potrošača strogo ograničena na taj zalog.

(2) Na ugovore o kreditu u obliku dopuštenog prekoračenja i onda kada se kredit otplaćuje na zahtjev ili u roku od tri mjeseca primjenjuju se članci 1. do 3., članak 4. stavak 1., članak 4. stavak 2. točke a) do c), članci 6. do 9., članak 10. stavak 1. članak 10. stavak 4.i 5., članci 12., 15., 17. i 20. do 28. ovoga Zakona.

(3) Na ugovore o kreditu u obliku prešutno prihvaćenog prekoračenja primjenjuju se samo članci 1. do 3., 18., 20. i 24. do 28. ovoga Zakona.

(4) Na ugovore o kreditu koji propisuju dogovaranje mjera između vjerovnika i potrošača u pogledu odgođenog plaćanja ili metoda otplate kada potrošač već ne ispunjava obvezu plaćanja osnovnog ugovora o kreditu:

- a) ako je vjerojatno da bi takve mjere mogle spriječiti mogućnost sudskog postupka zbog neplaćanja i
- b) ako potrošač time ne bi podlijegao manje povoljnim uvjetima od onih propisanih osnovnim ugovorom o kreditu

primjenjuju se članci 1. do 4., 6., 7., 9., članak 10. stavak 1., članak 10. stavak 2. točke a) do i), l) i r), članak 10. stavak 4., članci 11., 13., 16. i 18. do 28. ovoga Zakona.

Ako ovakav ugovor o kreditu podliježe odredbama stavka 2. ovoga članka, primjenjuju se samo odredbe toga stavka.

II. INFORMACIJE VEZANE UZ UGOVOR O KREDITU

Standardne informacije koje se moraju uključiti u oglašavanje

Članak 4.

(1) Oglašavanje koje se odnosi na ugovore o kreditu, a sadrži kamatnu stopu ili bilo koje iznose koji se odnose na troškove kredita za potrošača, mora sadržavati informacije u skladu s ovim člankom.

(2) Informacije moraju na jasan, određen i vidljiv način putem reprezentativnog primjera sadržavati:

- a) kamatnu stopu s pojedinostima o svim naknadama uključenima u ukupne troškove kredita za potrošača,
- b) iznos kredita,
- c) efektivnu kamatnu stopu,
- d) trajanje ugovora o kreditu,
- e) cijenu za gotovinu i iznos predujma, kad je posrijedi kredit u obliku odgode plaćanja za određene proizvode ili usluge vjerovnika,
- f) ukupan iznos koji potrošač treba platiti i iznos obroka.

(3) Kad je za dobivanje kredita ili za dobivanje kredita prema uvjetima na tržištu obvezno sklapanje ugovora o dodatnim uslugama koje se odnose na ugovor o kreditu, posebice o osiguranju, te kada se troškovi te usluge ne mogu utvrditi unaprijed, obveza sklapanja takva ugovora također će se navesti na jasan, određen i vidljiv način, zajedno s EKS-om.

(4) Reprezentativni primjer je onaj primjer prema čijim uvjetima, ili boljim, najmanje dvije trećine potrošača može sklopiti ugovor o kreditu.

Informacije prije sklapanja ugovora

Članak 5.

(1) Prije prihvaćanja ponude ili sklapanja ugovora o kreditu, vjerovnik i kreditni posrednik dužni su, u pisanom obliku ili nekom drugom trajnom mediju, na temelju kreditnih uvjeta koje nudi vjerovnik, pravodobno potrošaču pružiti sve informacije iz ovoga članka, a koje sadrže:

- a) vrstu kredita,
- b) ime i prezime odnosno naziv i adresu vjerovnika te ime i prezime odnosno naziv i adresu kreditnog posrednika,
- c) ukupan iznos kredita, uključujući valutu u kojoj je nominirana glavnica ili uz koju je vezana glavnica i vrsta tečaja po kojoj se obavlja isplata i naplata kredita, te uvjete kojima je uređeno povlačenje iznosa iskorištenog kredita (*tranše*),
- d) trajanje ugovora o kreditu,
- e) predmetne proizvode ili usluge i njihovu cijenu za gotovinu, u slučaju kredita s odgodom njihova plaćanja i povezanih ugovora o kreditu,
- f) kamatnu stopu, uvjete kojima je uređena primjena kamatne stope i, kada su dostupni, bilo koji indeks ili referentna stopa koja se primjenjuje na početnu kamatnu stopu, te razdoblja, uvjete i postupke promjene kamatne stope. Ako se u različitim okolnostima primjenjuju različite kamatne stope, potrebno je navesti informacije iz ove točke za sve stope koje se primjenjuju,
- g) EKS i ukupan iznos koji potrošač mora platiti, predočene reprezentativnim primjerom u kojemu se navode sve pretpostavke kojima se koristilo u izračunu te stope. Ako je potrošač obavijestio vjerovnika o jednom ili većem broju uvjeta svoga kredita, kao što je trajanje ugovora o kreditu i ukupan iznos kredita, vjerovnik je dužan u obzir uzeti i te uvjete. Ako su ugovorom o kreditu predviđeni različiti načini povlačenja iznosa iskorištenog kredita s različitim naknadama ili kamatnim stopama te ako se vjerovnik koristi pretpostavkom iz stavka 11. ovog članka, dužan je naznačiti da drugačiji mehanizmi povlačenja iznosa iskorištenog kredita za tu vrstu kredita mogu rezultirati višim EKS-om,
- h) iznos, broj i učestalost uplata koje je potrošač dužan izvršiti i redoslijed kojim će se te uplate koristiti za plaćanje preostalih anuiteta koji se naplaćuju po različitim kamatnim stopama u svrhu povrata,
- i) pristojbe za vođenje jednog ili većeg broja računa na kojima su vidljivi i transakcije uplata i povlačenja iznosa iskorištenog kredita, osim ako je otvaranje računa opcionalno, zajedno s naknadama za uporabu određenog sredstva plaćanja za obje transakcije uplate i povlačenja iznosa iskorištenog kredita te sve druge naknade koje proizlaze iz ugovora o kreditu te uvjete prema kojima se te naknade smiju mijenjati,
- j) upozorenje na troškove koje je potrošač dužan platiti javnom bilježniku prilikom sklapanja ugovora o kreditu,
- k) obvezu, ako takva postoji, sklapanja dodatnog ugovora o dodatnim uslugama uz ugovor o kreditu, posebice police osiguranja, kada je sklapanje takvog ugovora obvezno u cilju dobivanja kredita ili u cilju njegova dobivanja prema uvjetima i odredbama oglašenim na tržištu,
- l) zateznu kamatnu stopu koja se primjenjuje pri zakašnjelim uplatama i mjere njezine prilagodbe te naknade koje se plaćaju za neispunjenje obveze plaćanja,
- m) upozorenje na posljedice izostalih uplata,

- n) tražene instrumente osiguranja,
- o) postojanje ili nepostojanje prava na odustanak od ugovora o kreditu,
- p) pravo na prijevremenu otplatu i pravo vjerovnika na naknadu, te način na koji se određuje takva naknada u skladu s člankom 16. ovoga Zakona,
- r) pravo potrošača na pravodobno i besplatno obavještanje, sukladno članku 9. stavku 2. ovoga Zakona, o rezultatima konzultiranja baze podataka koje se provodi radi procjene kreditne sposobnosti,
- s) pravo potrošača da mu se na zahtjev besplatno ustupi primjerak nacрта ugovora o kreditu. Ova odredba ne primjenjuje se ako vjerovnik u vrijeme podnošenja zahtjeva nije voljan nastaviti sa sklapanjem ugovora o kreditu s potrošačem,
- t) razdoblje tijekom kojega vjerovnika obvezuju informacije dane u razdoblju prije sklapanja ugovora o kreditu.

(2) Sadržaj i oblik informacija pravilnikom propisuje ministar financija.

(3) Sve dodatne informacije u odnosu na informacije iz stavka 1. ovoga članka, koje bi vjerovnik eventualno mogao dati potrošaču, moraju se dati u posebnom dokumentu, odvojenom od dokumenta u kojem se daju informacije iz stavka 1. ovoga članka.

(4) U slučaju glasovne telefonske komunikacije, opis glavnih značajki financijskih usluga koje je potrebno pružiti mora obuhvaćati barem elemente iz točaka c), d), e), f) i h) stavka 1. ovoga članka, zajedno s EKS-om predloženim reprezentativnim primjerom i ukupnim iznosom koji je potrošač dužan platiti.

(5) Ako je ugovor, na zahtjev potrošača, sklopljen pomoću sredstava daljinske komunikacije sukladno zakonu koji propisuje zaštitu potrošača, a koja ne omogućavaju pružanje informacija u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, posebice u slučaju iz stavka 4., vjerovnik je odmah nakon sklapanja ugovora o kreditu dužan potrošaču pismeno pružiti sve informacije iz stavka 1. ovoga članka.

(6) Potrošaču je na njegov zahtjev, osim informacija iz Pravilnika o obvezi informiranja potrošača, potrebno dati i primjerak nacрта ugovora o kreditu. Ova se odredba ne primjenjuje ako vjerovnik ne želi nastaviti sa sklapanjem ugovora o kreditu s potrošačem.

(7) U slučaju ugovora o kreditu prema kojemu uplate potrošača ne rezultiraju trenutačnom odgovarajućom otplatom ukupnog iznosa kredita, ali se koriste za stvaranje glavnice kredita tijekom tih razdoblja i prema uvjetima utvrđenima ugovorom o kreditu ili dodatnim ugovorom, informacije koje se pružaju prije sklapanja ugovora, u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, moraju sadržavati jasnu i određenu izjavu da se takvim ugovorom o kreditu ne osigurava otplata ukupnog iznosa iskorištenoga kredita prema ugovoru o kreditu, osim ako se ne pruži takvo osiguranje naplate.

(8) Vjerovnici i kreditni posrednici dužni su potrošaču pružiti odgovarajuća objašnjenja kako bi ga doveli u položaj koji mu omogućuje da procijeni je li predloženi ugovor o kreditu prilagođen njegovim potrebama i njegovoj financijskoj situaciji, i kad je primjereno, pojašnjavanjem informacija koje se pružaju u razdoblju prije sklapanja ugovora u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, bitnih značajki predloženih proizvoda i posebnih učinaka koje bi oni mogli imati na potrošača, uključujući i posljedice ako potrošač ne ispuni obvezu plaćanja.

(9) Pri izračunu EKS-a za ugovore o kreditu u kojima su predviđeni različiti načini povlačenja sredstava s različitim naknadama ili kamatnim stopama, vjerovnik može koristiti pretpostavku da se ukupan iznos kredita povlači po najvišoj naknadi i kamatnoj stopi koje se primjenjuju na najčešće mehanizme povlačenja iznosa iskorištenog kredita za ovu vrstu ugovora.

Zahtjevi za pružanje informacija prije sklapanja određenih ugovora o dopuštenom prekoračenju na tekućem računu i za određene posebne ugovore o kreditu

Članak 6.

(1) Prije prihvaćanja ponude ili sklapanja ugovora o kreditu iz članka 3. stavka 2. ili 4. ovoga Zakona, vjerovnik i kreditni posrednik dužni su, na temelju uvjeta kredita koje nudi vjerovnik, izraženih postavki i informacija pruženih potrošaču, pravodobno potrošaču pružiti sve informacije iz stavka 2. odnosno stavka 4. ovoga članka koje su mu potrebne za usporedbu različitih ponuda u cilju donošenja odluke o sklapanju ugovor o kreditu.

(2) Informacije iz stavka 1. ovoga članka moraju sadržavati:

- a) vrstu kredita,
- b) ime i prezime odnosno naziv i adresu vjerovnika te ime i prezime odnosno naziv i adresu uključenoga kreditnog posrednika,
- c) ukupan iznos kredita,
- d) trajanje ugovora o kreditu,
- e) kamatnu stopu, uvjete koji uređuju primjenu te stope, indeksnu ili referentnu stopu koja se primjenjuje na početnu kamatnu stopu, naknade koje se primjenjuju od trenutka sklapanja ugovora i uvjete prema kojima se te naknade smiju mijenjati,
- f) EKS, uz navođenje primjera koji pokazuje sve pretpostavke kojima se koristilo u izračunu te stope,
- g) uvjete i postupak otkazivanja ugovora o kreditu,
- h) u slučaju ugovora o kreditu iz članka 3. stavka 2. ovoga Zakona, naznaku da se od potrošača u svako doba može zahtijevati u cijelosti otplata iznosa kredita ,
- i) kamatnu stopu koja se primjenjuje u slučaju zakašnjenja i mjere za njezinu prilagodbu, te sve naknade koje se moraju platiti u slučaju neispunjenja obveze plaćanja,
- j) pravo potrošača na pravodobno i besplatno obavještanje, prema članku 9. stavku 2. ovoga Zakona, o rezultatima uvida u bazu podataka koje se provodi u svrhu procjene kreditne sposobnosti,
- k) u slučaju ugovora o kreditu iz članka 3. stavka 2. ovoga Zakona, informacije o svim naknadama koje se primjenjuju od trenutka sklapanja ugovora, te uvjete pod kojima se naknade mogu mijenjati,
- l) razdoblje na koje vjerovnika obvezuju informacije pružene u razdoblju prije sklapanja ugovora o kreditu.

Informacije iz ovoga stavka moraju biti u pisanom obliku ili nekom drugom trajnom mediju te moraju biti jednako vidljive. Smatra se da je vjerovnik ispunio sve zahtjeve za pružanje informacija iz ovoga stavka ako je potrošaču pružio informacije sukladno Pravilniku iz članka 5. ovoga Zakona.

(3) U slučaju ugovora o kreditu iz članka 3. st. 2., nije potrebno pružiti informaciju o EKS-u.

(4) U slučaju ugovora o kreditu iz članka 3. stavaka 4. i 5. ovoga Zakona, informacije koje se pružaju potrošaču u skladu sa stavkom 1. ovoga članka moraju obuhvaćati i:

- a) iznos, broj i učestalost uplata koje je potrošač dužan izvršiti i redoslijed kojim će se te uplate koristiti za plaćanje preostalih anuiteta po kreditu koji se naplaćuju po različitim kamatnim stopama u svrhe povrata,
- b) pravo na raniju otplatu te informacije koje se odnose na pravo vjerovnika na naknadu i način na koji će se utvrditi takva naknada.

Ako se na ugovor o kreditu primjenjuje članak 3. stavak 2. ovoga Zakona, onda se primjenjuju samo odredbe iz stavka 1. ovoga članka.

(5) U slučaju glasovnih telefonskih komunikacija i onda kada potrošač zahtijeva da mu se na raspolaganje stavi prekoračenje po tekućem računu s trenutačnim učinkom, opis glavnih značajki financijskih usluga obuhvaća barem elemente iz stavka 2. točaka c), e), f) i h) ovoga članka. U ugovorima o kreditu iz stavka 4. ovoga članka opis glavnih značajki obuhvaća i specifikaciju trajanja ugovora o kreditu.

(6) Iznimno od odredbi članka 3. stavka 1. točke e) ovoga Zakona, na ugovore o kreditu u obliku prekoračenja po tekućem računu primjenjuju se odredbe prve rečenice stavka 5. ovoga članka i onda kada se kredit mora otplatiti u roku od mjesec dana.

(7) Potrošaču se na njegov zahtjev, osim informacija iz stavaka 2. do 5. ovoga članka, besplatno stavlja na raspolaganje i primjerak nacрта ugovora o kreditu koji sadrži ugovorne podatke predviđene člankom 10. ovoga Zakona ukoliko se taj članak primjenjuje. Odredba ovoga stavka ne primjenjuje se ako vjerovnik tijekom obrade ne želi nastaviti sa sklapanjem ugovora o kreditu s potrošačem.

(8) Ako je ugovor o kreditu sklopljen na zahtjev potrošača uz pomoć sredstava daljinske komunikacije koji ne omogućuju pružanje informacija u skladu sa stavcima 2. i 4. ovoga članka, uključujući i slučajeve iz stavka 5. ovoga članka, vjerovnik je dužan odmah po sklapanju ugovora o kreditu ispuniti svoje obveze sukladno stavcima 2. i 4. ovoga članka pružajući potrošaču ugovorne informacije sukladno članku 10. ovoga Zakona, budući da se taj članak primjenjuje.

Izuzeće od zahtjeva za pružanje informacija prije sklapanja ugovora o kreditu

Članak 7.

(1) Članci 5. i 6. ovoga Zakona ne primjenjuju se na dobavljače proizvoda ili pružatelje usluga koji djeluju u svojstvu kreditnih posrednika u pomoćnoj ulozi. To ne dovodi u pitanje obvezu vjerovnika na informiranje potrošača u razdoblju prije sklapanja ugovora iz tih članaka.

(2) Dobavljači proizvoda ili pružatelji usluga djeluju kao kreditni posrednici u pomoćnoj ulozi ako njihova djelatnost kao kreditnih posrednika nije glavna svrha njihove poslovne djelatnosti ili zanimanja.

Obveza procjene kreditne sposobnosti potrošača

Članak 8.

(1) Prije sklapanja ugovora o kreditu vjerovnik je obvezan procijeniti kreditnu sposobnost potrošača na temelju primjerenih informacija koje zatraži i dobije od potrošača ili, ako je nužno, uvidom u dostupne kreditne registre.

(2) Vjerovnik je obvezan dopuniti dostupne financijske informacije o potrošaču te ponovo procijeniti kreditnu sposobnost potrošača prije znatnijeg povećanja ukupnog iznosa kredita.

III. PRISTUP KREDITNIM REGISTRIMA

Pristup kreditnim registrima za potrebe zaštite od kreditnog rizika

Članak 9.

(1) Ako se kredit odobrava u drugoj državi članici, vjerovnici iz država članica mogu koristiti podatke iz dostupnih kreditnih registara za procjenu kreditne sposobnosti potrošača.

(2) Ako se zahtjev za kredit odbije na temelju podataka iz dostupnog kreditnog registra, vjerovnik je dužan smjesta i besplatno obavijestiti potrošača o tim informacijama i o pojedinostima kreditnog registra iz kojeg je pribavio informacije.

(3) Obavijest iz stavka 2. ovoga članka daje se u svim slučajevima, osim ako je pružanje informacija zabranjeno posebnim propisima.

IV. SADRŽAJ UGOVORA O KREDITU

Informacije koje moraju biti uključene u ugovore o kreditu

Članak 10.

(1) Ugovori o kreditu sklapaju se u pisanom obliku ili uporabom naprednog elektroničkog potpisa ako posebnim zakonom ili na temelju zakona donesenim propisom nije izričito određena uporaba vlastoručnog potpisa u dokumentima na papiru ili ovjera vlastitog potpisa. Primjerak ugovora o kreditu vjerovnik odnosno kreditni posrednik dužan je dostaviti potrošaču.

(2) Ugovor o kreditu mora jasno i sažeto sadržavati:

- a) vrstu kredita,
- b) ime i prezime odnosno naziv i adresu vjerovnika i potrošača te ime i prezime odnosno naziv i adresu uključenoga kreditnog posrednika,
- c) trajanje ugovora o kreditu,
- d) ukupan iznos kredita uključujući valutu u kojoj je nominirana glavnica ili uz koju je vezana glavnica i vrsta tečaja po kojoj se obavlja isplata i naplata kredita, te uvjete kojima je uređeno povlačenje iznosa iskorištenog kredita (*tranše*),
- e) naziv proizvoda ili usluge i njihovu cijenu za gotovinu u slučaju kredita u obliku odgode plaćanja za specifične proizvode ili usluge ili u slučaju povezanih ugovora o kreditu,
- f) kamatnu stopu, uvjete koji uređuju njezinu primjenu te, kada su ti podaci dostupni, indeksnu ili referentnu stopu koja se primjenjuje na početnu kamatnu stopu, kao i razdoblja, uvjete i postupke promjene te kamatne stope i, ako se u različitim okolnostima primjenjuju različite kamatne stope, informacije iz ove točke u odnosu na sve stope koje se primjenjuju,
- g) EKS i ukupan iznos koji potrošač plaća izračunan u trenutku sklapanja ugovora o kreditu. Potrebno je navesti sve pretpostavke kojima se koristilo u izračunu te stope,
- h) iznos, broj i učestalost uplata koje je potrošač dužan izvršiti te, kada je to primjereno, redoslijed korištenja tih uplata za plaćanje preostalih anuiteta koji se naplaćuju po različitim kamatnim stopama u svrhu povrata,
- i) kada je uključena amortizacija glavnice kredita ugovora o kreditu s fiksnim trajanjem, pravo potrošača na primanje, na zahtjev i besplatno, u bilo kojem trenutku tijekom trajanja ugovora o kreditu, izvještaj u obliku otplatnog plana. U otplatnom planu

naznačene su preostale uplate i razdoblja te uvjeti koji se odnose na plaćanje iznosa. Plan sadrži specifikaciju svake uplate iskazujući amortizaciju glavnice, kamate izračunane na temelju kamatne stope i sve eventualne dodatne troškove. Ako kamatna stopa nije fiksna ili ako se dodatni troškovi mogu promijeniti prema ugovoru o kreditu, otplatni plan naznačuje, jasno i određeno, da će podaci ostati valjanima samo do onog trenutka u kojemu se promijene kamatna stopa ili dodatni troškovi u skladu s ugovorom o kreditu,

- j) ako treba platiti naknade i kamate bez amortizacije glavnice, otplatni plan koji pokazuje razdoblja i uvjete plaćanja kamata i svih povezanih jednokratnih i višekratnih naknadi,
- k) ako je primjenjivo, naknade za vođenje jednog ili većeg broja računa na kojima su vidljivi i transakcije uplata i povlačenje iznosa iskorištenog kredita, osim ako je otvaranje računa opcionalno, zajedno s pristojbama za korištenje sredstava plaćanja, za transakcije uplata i za povlačenje novca na osnovi ugovora o kreditu, te sve druge eventualne naknade koje proizlaze iz ugovora o kreditu i uvjete prema kojima se te naknade smiju mijenjati,
- l) stopu zateznih kamata koja se primjenjuje pri zakašnjelim uplatama u trenutku sklapanja ugovora o kreditu i mjere za njezinu prilagodbu, te sve druge naknade koje se moraju platiti zbog neispunjavanja obveze plaćanja,
- m) upozorenje na posljedice izostalih uplata,
- n) ako je primjenjivo, izjavu o obvezi plaćanja naknada javnog bilježnika,
- o) ime i prezime odnosno naziv jamaca te druge vrste instrumenata, ako se zahtijevaju,
- p) postojanje ili nepostojanje prava na odustanak od ugovora o kreditu, razdoblje tijekom kojega se to pravo može ostvarivati i druge uvjete koji uređuju njegovo ostvarivanje, uključujući i informacije koje se odnose na obvezu potrošača da plati iskorišteni iznos glavnice i kamate u skladu s člankom 14. stavkom 3. točkom b) ovoga Zakona te iznos kamata koji se plaća dnevno,
- r) informacije koje se odnose na prava koja proistječu iz članka 15. ovoga Zakona, kao i uvjete za ostvarivanje tih prava,
- s) pravo na prijevremenu otplatu i postupak ranije otplate, te informacije o pravu vjerovnika na naknadu i način na koji će se ona utvrđivati,
- t) postupak prilikom ostvarivanja prava na otkazivanje ugovora o kreditu,
- u) postoji li izvansudska pritužba i mehanizam obeštećenja za potrošače te, ako postoje, metode pristupa njima,
- v) ako je primjenjivo, ostale ugovorne uvjete i odredbe,
- z) ako je primjenjivo, naziv i adresu nadležnog nadzornog tijela.

(3) Sukladno stavku 2. točki i) ovoga članka, vjerovnik je dužan potrošaču, besplatno i u svakom trenutku tijekom cjelokupnog trajanja ugovora o kreditu, staviti na raspolaganje izvještaj u obliku otplatnog plana.

(4) U slučaju ugovora o kreditu prema kojemu uplate potrošača ne rezultiraju trenutačnom odgovarajućom otplatom ukupnog iznosa kredita, ali se koriste za stvaranje glavnice kredita tijekom razdoblja i prema uvjetima utvrđenima ugovorom o kreditu ili nekim dodatnim ugovorom, informacije koje se traže u stavku 2. ovoga članka obuhvaćaju jasnu i određenu izjavu da takav ugovor o kreditu ne predstavlja instrument osiguranja naplate ukupnog iznosa iskorištenog kredita prema ugovoru o kreditu, osim ako se ne pruži takvo osiguranje naplate.

(5) Ugovor o kreditu u obliku prekoračenja iz članka 3. stavka 2. ovoga Zakona mora sadržavati sljedeće:

- a) vrstu kredita,
- b) ime i prezime odnosno naziv i adresu vjerovnika te ime i prezime odnosno naziv i adresu uključenoga kreditnog posrednika,
- c) trajanje ugovora o kreditu,

- d) ukupan iznos kredita i uvjete kojima se uređuje povlačenje novca na osnovi ugovora o kreditu,
- e) kamatnu stopu, uvjete kojima se uređuje njezina primjena, kada su ti podaci dostupni, indeksnu ili referentnu stopu koja se primjenjuje na početnu kamatnu stopu, kao i razdoblja, uvjete i postupak promjene kamatne stope te, ako se u različitim okolnostima primjenjuju različite kamatne stope, navedene informacije u odnosu na sve stope koje se primjenjuju,
- f) naznaku da se od potrošača može u svakom trenutku zatražiti otplata kredita u cijelosti,
- g) uvjete kojima se uređuje ostvarivanje prava na povlačenje iz ugovora o kreditu,
- h) informacije o naknadama koje se primjenjuju od trenutka sklapanja ugovora i uvjete prema kojima se te naknade smiju mijenjati.

Informacije o kamatnoj stopi

Članak 11.

(1) Ako su ugovorene promjenjive kamatne stope, vjerovnik je dužan obavijestiti potrošača o svim promjenama tih stopa, u pisanom obliku ili nekom drugom trajnom mediju, najmanje 15 dana prije nego što se one počnu primjenjivati. Informacije moraju sadržavati iznos anuiteta koji se trebaju uplaćivati nakon stupanja na snagu nove kamatne stope te, ako se promijeni broj ili učestalost anuiteta, pojedinosti o anuitetima.

(2) U ugovoru o kreditu stranke mogu ugovoriti da se informacije iz stavka 1. ovoga članka potrošaču pružaju periodično ako je promjena kamatne stope vezana za promjenu referentne stope, pod uvjetom da je nova referentna stopa javno dostupna, odnosno da je dostupna u poslovnim prostorima vjerovnika.

Obveze u vezi s ugovorom o dopuštenom prekoračenju na tekućem računu

Članak 12.

(1) Kada ugovor o kreditu obuhvaća kredit u obliku dopuštenog prekoračenja po tekućem računu, vjerovnik je dužan redovito izvještajem obavještavati potrošača o stanju i prometu po računu, u pisanom obliku ili nekom drugom trajnom mediju, koji sadrži sljedeće pojedinosti:

- a) točno razdoblje na koje se izvještaj odnosi,
- b) iznose i datume povlačenja novca na osnovi ugovora o kreditu,
- c) stanje s prethodnog izvještaja te datum njegova izdavanja,
- d) novo stanje,
- e) datume i iznose uplata,
- f) primijenjenu kamatnu stopu,
- g) sve eventualne naknade koje su bile uključene,
- h) minimalni iznos koji je potrebno platiti.

(2) Vjerovnik je dužan obavijestiti potrošača, u pisanom obliku ili nekom drugom trajnom mediju, o povećanju kamatne stope ili o eventualnim naknadama koje mora platiti najmanje 15 dana prije nego što promjene stupe na snagu.

(3) Ugovorom o kreditu dopušteno je dogovoriti da se informacije o promjenama kamatne stope pružaju na način predviđen stavkom 1. ovoga članka u slučajevima:

- promjene kamatne stope prouzročene promjenom referentne stope,
- nove referentne stope, pod uvjetom da je ta referentna stopa javno dostupna,
- stavljanjem na raspolaganje informacija o novoj referentnoj stopi u prostorima vjerovnika.

Ugovori o kreditu bez roka dospijeća (revolving)

Članak 13.

(1) Potrošač može otkazati ugovor o kreditu bez roka dospijeća, bez naknade, u svakom trenutku, osim ako su stranke ugovorile rok otkazivanja ugovora o kreditu. Navedeni rok ne može biti dulji od mjesec dana.

(2) Vjerovnik može otkazati ugovor bez roka dospijeća najmanje dva mjeseca unaprijed i o tome je u pisanom obliku ili nekom drugom trajnom mediju dužan obavijestiti potrošača.

(3) Ako je tako dogovoreno u ugovoru o kreditu, vjerovnik može iz opravdanih razloga otkazati pravo potrošača na povlačenje iznosa iskorištenog kredita kod ugovora o kreditu bez roka dospijeća. Vjerovnik je dužan o otkazivanju i razlozima otkazivanja obavijestiti potrošača u pisanom obliku ili nekom drugom trajnom mediju, kada je to moguće, prije samog otkazivanja, a najkasnije odmah nakon otkazivanja, osim ako je pružanje informacija zabranjeno posebnim propisima.

(4) Opravdani razlozi iz stavka 3. ovoga članka mogu obuhvaćati opravdanu sumnju o neovlaštenom korištenju kredit, opravdanu sumnju o prijevari vezanoj za kredita, značajno povećanje rizika da potrošač neće ispuniti svoju obvezu otplate kredita vjerovniku i druge slične situacije.

Pravo na odustanak od ugovora

Članak 14.

(1) Potrošač ima pravo u roku od 14 dana odustati od ugovora o kreditu bez navođenja razloga. Rok od 14 dana počinje teći:

- a) od dana sklapanja ugovora o kreditu ili
- b) od dana primitka od vjerovnika uvjeta i informacija u skladu s člankom 10. ovoga Zakona ako je taj dan iza dana iz točke a) ovoga stavka.

(2) Prilikom odustanka od ugovora o kreditu potrošač je dužan:

- a) u cilju valjanosti odustanka prije isteka roka iz stavka 1. ovoga članka, obavijestiti o tome vjerovnika u skladu s informacijama koje mu je pružio vjerovnik sukladno članku 10. stavku 2. točki p) ovoga Zakona. Obavijest se mora dostaviti u pisanom obliku ili nekom drugom trajnom mediju koji je dostupan vjerovniku,
- b) platiti vjerovniku glavnice i kamatu na glavnice od dana povlačenja novca na osnovi ugovora o kreditu do datuma otplate glavnice bez odgode i ne kasnije od 30 dana nakon što je vjerovniku poslao obavijest o odustanku. Kamata se obračunava na temelju dogovorene kamatne stope. Vjerovnik nema pravo na drugu naknadu od potrošača u slučaju odustanka od ugovora, osim naknade za jednokratne pristojbe koje vjerovnik plaća javnom upravnom tijelu.

(3) Ako vjerovnik ili treća strana pružaju i dodatne usluge u pogledu ugovora o kreditu na temelju ugovora između treće strane i vjerovnika, potrošača više ne obvezuje taj ugovor o dodatnim uslugama ako potrošač ostvaruje svoje pravo na odustanak od ugovora o kreditu u skladu s ovim člankom.

(4) Ako potrošač ima pravo na odustanak od ugovora o kreditu prema stavcima 1., 2. i 3. ovoga članka, ne primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje zaštitu potrošača u dijelu koji se odnosi na pravo potrošača na jednostrani raskid ugovora o financijskim uslugama sklopljen sredstvom daljinske komunikacije.

(5) Odredbe stavaka 1. do 4. ovoga članka ne primjenjuju se na ugovore o kreditu kod kojih se zakonom zahtijeva da budu sklopljeni kod javnog bilježnika, pod uvjetom da javni bilježnik potvrdi da se potrošaču jamče prava predviđena člancima 5. i 10. ovoga Zakona.

Povezani ugovori o kreditu

Članak 15.

Ako potrošač ostvaruje svoje pravo sukladno posebnim propisima, na odustanak od ugovora o kupnji proizvoda ili usluga, prije nego što su oni isplaćeni ili isporučeni potrošača više ne obvezuje povezani ugovor o kreditu.

Prijevremena otplata

Članak 16.

(1) Potrošač ima pravo u svakom trenutku ispuniti djelomice ili u cijelosti svoje obveze iz ugovora o kreditu. U tom slučaju ima pravo na smanjenje ukupnih troškova kredita, a smanjenje sastoji se od kamata i drugih troškova koji se odnose na preostalo trajanje ugovora o kreditu.

(2) U slučaju prijevremene otplate kredita vjerovnik ima pravo na pravednu i objektivnu naknadu za moguće troškove izravno povezane s prijevremenom otplatom kredita, pod uvjetom da je kredit prijevremeno otplaćen u razdoblju tijekom kojega se primjenjivala fiksna kamatna stopa.

(3) Iznos naknade iz stavka 2. ovog članka ne smije premašiti 1% iznosa kredita koji se prijevremeno otplaćuje ako je razdoblje između dana prijevremene otplate i roka dospijeća iz ugovora o kreditu dulje od godinu dana. Ako je to razdoblje kraće od godine dana, iznos naknade ne smije premašiti 0,5% iznosa kredita koji se ranije otplaćuje.

(4) Naknada iz stavka 2. ovog članka ne plaća se:

- a) ako se otplata izvršava prema ugovoru o osiguranju koje je jamstvo otplate kredita,
- b) ako se radi o dopuštenom prekoračenju, ili
- c) ako je kredit otplaćen u razdoblju tijekom kojega nije određena fiksna kamatna stopa.

(5) Vjerovnik može tražiti naknadu iz stavka 2. ovog članka samo pod uvjetom da iznos prijevremene otplate premašuje 75.000,00 kuna unutar 12 mjeseci.

(6) Iznos naknade iz stavka 3. ovog članka ne smije prelaziti iznos kamata koje bi potrošač platio tijekom razdoblja između dana prijevremene otplate kredita i dana prestanka ugovora o kreditu.

Prijenos prava

Članak 17.

(1) U slučaju prijenosa vjerovnikovih prava na treću osobu sukladno odredbama ugovora o kreditu, potrošač ima pravo, uz prigovore koje ima prema novom vjerovniku, isticati i sve one prigovore koje je mogao istaknuti izvornom vjerovniku.

(2) Izvorni vjerovnik dužan je obavijestiti potrošača o prijenosu prava iz stavka 1. ovoga članka, osim ako temeljem ugovora s novim vjerovnikom nastavi pružati kreditne usluge potrošaču.

Prešutno prihvaćeno prekoračenje

Članak 18.

(1) Ako prema ugovoru o tekućem računu postoji prešutna mogućnost da potrošač koristi prekoračenje, takav ugovor mora sadržavati i informacije iz članka 6. stavka 2. točke e). Vjerovnik je dužan redovito pružati navedene informacije u pisanom obliku ili nekom drugom trajnom mediju.

(2) U slučaju značajnog prekoračenja duljeg od mjesec dana, vjerovnik je dužan bez odgode obavijestiti potrošača u pisanom obliku ili nekom drugom trajnom mediju:

- a) o činjenici da je došlo do prekoračenja,
- b) o iznosu prekoračenja,
- c) o kamatnoj stopi,
- d) o svim mogućim kaznama, naknadama ili kamatama na dospjele neplaćene obveze.

Obveze kreditnih posrednika prema potrošaču

Članak 19.

Kreditni posrednici dužni su:

- (a) u oglašavanju ili dokumentu namijenjenom potrošaču navesti djelokrug svojih ovlasti, a posebice to radi li s jednim ili s više brojem vjerovnika ili radi kao neovisni posrednik;
- (b) navesti iznos naknade, ako takva postoji, koju je potrošač dužan platiti kreditnom posredniku za njegove usluge, te dogovoriti naknadu s potrošačem u pisanom obliku ili nekom drugom trajnom mediju prije sklapanja ugovora;
- (c) priopćiti vjerovniku iznos naknade, ako takva postoji, koju je potrošač dužan platiti kreditnom posredniku za njegove usluge u svrhu izračuna EKS.

V. EFEKTIVNA KAMATNA STOPA

Izračun efektivne kamatne stope

Članak 20.

(1) Efektivna kamatna stopa, izjednačujući na godišnjoj osnovi sadašnju vrijednost svih obveza (iskorišteni iznos kredita, otplata i naknada), budućih ili postojećih, dogovorenih između vjerovnika i potrošača, izračunava se u skladu s metodologijom definiranom aktom Hrvatske narodne banke kojim se uređuje EKS.

(2) U svrhu izračuna EKS-a moraju se odrediti ukupni troškovi kredita za potrošača, uz iznimku naknada koje je potrošač dužan platiti za nepoštovanje obveza ugovora o kreditu i drugih naknada osim kupovne cijene za kupnju proizvoda ili usluga koju je potrošač obvezan platiti neovisno o tome provodi li se transakcija u gotovini ili na kredit.

Troškove upravljanja računom na kojemu su vidljive i transakcije uplata i iskorišteni iznos kredita, troškove uporabe sredstava plaćanja i za transakcije uplata i iskorišteni iznos kredita te sve druge troškove koji se odnose na transakcije uplata potrebno je obuhvatiti ukupnim troškovima kredita za potrošača osim ako je otvaranje računa opcionalno i ako su troškovi računa jasno i zasebno pokazani u ugovoru o kreditu ili u kojemu drugom ugovoru sklopljenom s potrošačem.

(3) Izračun EKS-a temelji se na pretpostavci da će ugovor o kreditu ostati valjanim tijekom dogovorenog razdoblja te će vjerovnik i potrošač ispuniti svoje obveze prema uvjetima i datumima navedenima u ugovoru o kreditu.

(4) Kod ugovora o kreditu s promjenjivom kamatnom stopom, pristojbe sadržane u EKS, a koje se ne mogu izmjeriti u trenutku izračuna, EKS se izračunava prema pretpostavci da će kamatna stopa i ostale naknade ostati fiksnima u odnosu na početnu kamatnu stopu i da će se primjenjivati do kraja ugovora o kreditu.

(5) Ako je potrebno, mogu se koristiti i dodatne pretpostavke za izračun EKS-a navedene u Pravilniku.

VI. ODOBRENJE ZA PRUŽANJE USLUGA

Odobrenje za pružanje usluga potrošačkog kreditiranja

Članak 21.

(1) Vjerovnik, odnosno kreditni posrednik, ne može pružati odnosno posredovati pri potrošačkom kreditiranju bez odobrenja (u nastavku teksta: odobrenje).

(2) Odobrenje nije potrebno vjerovnicima kojima odobrenje za odobravanje kredita izdaje Hrvatska narodna banka na temelju posebnih zakona koji uređuju poslovanje tih vjerovnika te kreditnih posrednike nekih od tih vjerovnika. Odobrenje nije potrebno ni Hrvatskoj banci za obnovu i razvoj, kao ni vjerovnicima koji odobravaju kredite isključivo svojim zaposlenicima. Odobrenje također nije potrebno vjerovnicima trgovcima prodavateljima koji omogućavaju potrošačima plaćanje robe ili usluga u četiri ili manje obroka u razdoblju od godine dana od dana kupnje.

(3) Odobrenje iz stavka 1. ovog članka izdaje Ministarstvo financija na rok od tri godine.

(4) Rješenja u upravnom postupku povodom zahtjeva za izdavanje odobrenja su konačna i protiv njih se može pokrenuti upravni spor.

(5) Ako ovim Zakonom nije drukčije određeno, na postupak odlučivanja Ministarstva financija primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

(6) Ministar financija pravilnikom propisuje obvezu izvješćivanja Ministarstva financija, kadrovske, tehničke i organizacijske uvjete koje mora ispuniti vjerovnik, odnosno kreditni posrednik, u cilju dobivanja odobrenja, razloge za odbijanje zahtjeva za izdavanje odobrenja, dokumentaciju koju je potrebno priložiti zahtjevu, naknadu za izdavanje odobrenja, rok za podnošenje zahtjeva za dobivanje odobrenja te ostale uvjete izdavanja odobrenja za pružanje usluga potrošačkog kreditiranja.

VII. INSPEKCIJSKI NADZOR

Nadzor

Članak 22.

(1) Nadzor nad provođenjem ovoga Zakona obavljaju nadležni inspektori Državnog inspektorata Republike Hrvatske.

(2) Iznimno od stavka 1. ovog članka, nadzor nad provođenjem ovog Zakona nad vjerovnicima koji posluju temeljem odobrenja za rad odnosno odobrenja za pružanje usluga koje izdaje Hrvatska narodna banka prema zakonima koji uređuju poslovanje kreditnih institucija, kreditnih unija i institucija za platni promet, provodi Hrvatska narodna banka na način i u opsegu kako je propisano tim zakonima. Hrvatska narodna banka također provodi nadzor nad primjenom ovog Zakona i nad drugim vjerovnicima koji sukladno zakonu koji uređuje poslovanje kreditnih institucija pružaju uslugu odobravanja kredita u Republici Hrvatskoj neposredno ili preko podružnice.

(3) Nadzorna tijela iz ovog članka mogu za potrebe nadzora donijeti provedbene propise iz svoje nadležnosti.

Članak 23.

(1) Vjerovnik odnosno kreditni posrednik dužan je nadležnom inspektoru i drugim osobama ovlaštenima za nadzor omogućiti pregled sklopljenih ugovora i dati im njihove preslike te im dostaviti druge podatke i dokumentaciju koja im je potrebna pri provođenju nadzora.

(2) Osobe ovlaštene za nadzor dužne su podatke do kojih su došle u postupku nadzora čuvati kao bankovnu odnosno poslovnu tajnu.

(3) Ako državni inspektorat zaprimi pritužbu potrošača u vezi s primjenom ovoga Zakona u kreditnim institucijama, kreditnim unijama odnosno institucijama za platni promet, Državni inspektorat proslijedit će primjedbu Hrvatskoj narodnoj banci na daljnje postupanje.

(4) Nadležna inspekcija ili drugo nadležno tijelo rješenjem će vjerovniku zabraniti sklapanje ugovora o kreditu do otklanjanja nezakonitosti ako utvrdi:

- da ugovor o kreditu nije sklopljen u pisanom obliku,
- da ugovor o kreditu ne sadrži sve dijelove propisane ovim Zakonom,
- da vjerovnik izračunava EKS ili ukupne troškove kredita protivno odredbama ovoga Zakona,
- da ugovor o kreditu sadrži ugovorne odredbe protivno ovom zakonu i na štetu potrošača,
- da oglas o potrošačkom kreditu ne sadrži informacije u skladu s člankom 4. stavkom 2. ovoga Zakona,
- da vjerovnik odobrava kredite protivno odredbama ovoga Zakona.

(5) Državni inspektorat mora o utvrđenim povredama obavijestiti tijelo nadležno za poslove vjerovnika.

(6) Iznimno od odredbi ovog članka, Hrvatska narodna banka obavlja nadzor i izriče mjere nad kreditnim institucijama, kreditnim unijama i institucijama za platni promet sukladno posebnim propisima kojima se uređuje njihovo poslovanje.

VIII. ZAŠTITA PRAVA POTROŠAČA

Izvansudsko rješavanje spora

Članak 24.

(1) U svim sporovima između potrošača i vjerovnika koji nastanu u primjeni odredbi ovog zakona može se podnijeti prijedlog za mirenje Centru za mirenje Hrvatska gospodarska komora.

(2) Mirenje pred centrom za mirenje iz stavka 1. ovoga članka provodi se sukladno Pravilniku o mirenju Hrvatske gospodarske komore.

(3) Hrvatska gospodarska komora, uz suglasnost ministra financija, donijet će odluku o troškovima mirenja u potrošačkim sporovima, kojom će odrediti visinu naknada i nagrada te ostalih troškova mirenja i postupaka iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Nagodba koja se sklopi u postupku mirenja pred centrima iz stavka 1. ovoga članka ima svojstvo ovršne isprave.

(5) Sredstva za troškove mirenja pred Centrom za mirenje Hrvatske gospodarske komore, iz stavka 1. ovoga članka osigurati će se u državnom proračunu.

Primjena drugih propisa

Članak 25.

Ako nije drugačije propisano ovim Zakonom, primjenjuju se odredbe zakona koji uređuje zaštitu potrošača.

IX. PREKRŠAJNE ODREDBE

Kazne

Članak 26.

(1) Novčanom kaznom od 80.000,00 do 200.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vjerovnik ili kreditni posrednik za prekršaj:

- ako oglašavanje ne sadrži informacije u skladu s člankom 4. stavkom 2. ovoga Zakona,
- ako u razdoblju prije prihvaćanja ponude ili sklapanja ugovora ne pruži pravodobno potrošaču sve informacije iz članka 5. ovoga Zakona,
- ako ne pruži sve informacije iz članka 5. ovoga Zakona odmah nakon sklapanja ugovora o kreditu u slučaju iz članka 5. stavka 5. ovoga Zakona,
- ako ne pruži sve informacije u skladu s člankom 6. stavkom 8. ovoga Zakona,
- ako u razdoblju prije prihvaćanja ponude ili sklapanja ugovora o kreditu iz članka 3. stavaka 2. ili 4. ovoga Zakona ne pruži pravodobno sve informacije iz članka 6. stavka 2. odnosno iz članka 6. stavaka 2. i 4. ovoga Zakona,
- ako ugovor o kreditu nije sklopljen u pisanom obliku,
- ako ne preda potrošaču primjerak ugovora o kreditu,
- ako ugovor o kreditu ne sadrži sve informacije iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona, izuzevši informacije navedene u točki i) stavka 2.,
- ako ugovor o kreditu u obliku prekoračenja iz članka 3. stavka 2. ovoga Zakona ne sadrži sve informacije iz članka 10. stavka 5. ovoga Zakona,

- ako ne obavijesti potrošača o svim promjenama kamatne stope u skladu s člankom 11. stavkom 1. ovoga Zakona,
- ako ne obavještava potrošača o stanju i prometu po tekućem računu u skladu s člankom 12. stavkom 1. ovoga Zakona,
- ako ne obavijesti potrošača o povećanju kamatne stope ili o eventualnim naknadama koje mora platiti u skladu s člankom 12. stavkom 2. ovoga Zakona,
- ako ne obavijesti potrošača o otkazivanju i razlozima otkazivanja ugovora u skladu s člankom 13. stavkom 3. ovoga Zakona,
- ako ne obavijesti potrošača o prijenosu prava iz članka 17. ovoga Zakona,
- ako ne pruža redovito informacije iz članka 6. ovoga Zakona,
- ako potrošaču ne omogući prijevremenu otplatu sukladno članku 16. ovoga Zakona,
- ako u slučaju znatnijeg prekoračenja dužeg od mjesec dana ne obavijesti potrošača u skladu s člankom 18. stavkom 2. ovoga Zakona,
- ako ne postupa u skladu s člankom 19. ovoga Zakona,
- ako pruža usluge potrošačkog kreditiranja bez odobrenja iz članka 21. ovoga Zakona,
- ako nadležnom inspektor i drugim osobama ovlaštenima za nadzor ne omogućiti provođenje nadzora sukladno članku 23. stavku 1. ovoga Zakona,
- ako ugovor o kreditu sadrži ugovorne odredbe protivne ovom Zakonu i štetne za potrošača,
- ako ne dostavi izvješće Ministarstvu financija,
- ako odobrava kredite protivno ovom Zakonu,
- ako se ne pridržava propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 27.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vjerovnik ili kreditni posrednik:

- ako ne pruži potrošaču odgovarajuća objašnjenja u skladu s člankom 5. stavkom 10. ovoga Zakona,
- ako ne upozori potrošača na troškove koje je dužan platiti javnom bilježniku prilikom sklapanja ugovora o kreditu,
- ako ne obavijesti potrošača, besplatno i u primjerenom roku, o informacijama u skladu s člankom 9. stavku 2. ovoga Zakona,
- ako na zahtjev potrošača ne dostavi izvještaj u obliku otplatnog plana, besplatno i u bilo kojem trenutku tijekom cjelokupnog trajanja ugovora o kreditu u skladu s člankom 10. stavkom 2. točkom i) ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 28.

(1) Ministar financija donijeti će u roku od mjesec dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona propise za čije je donošenje nadležan na temelju odredaba ovoga Zakona.

(2) Vjerovnici, odnosno kreditni posrednici, dužni su uskladiti svoje poslovanje s odredbama ovoga Zakona do 1. siječnja 2011.

Članak 29.

(1) Ovaj se Zakon ne primjenjuje na ugovore o kreditu sklopljene do dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Odredbe članka 9., 11., 12., 13. i 17., druga rečenica članka 18. stavka 1. i članak 18. stavak 2., a kojima se propisuju obveze obavještanja potrošača o promjenama uvjeta ugovora, primjenjuju se i na otvorene ugovore o kreditu sklopljene do dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Istekom roka iz članka 28. stavka 2. ovoga Zakona prestaju važiti odredbe članka 71. do 86., članka 143. stavak 3. podstavci 9. do 12., članak 143. stavak 3. podstavak 13. u dijelu koji se odnosi na članak 86., članak 144. stavak 1. podstavci 31. do 34. te članak 145. stavak 1. podstavci 28. do 33. Zakona o zaštiti potrošača (Narodne novine, br. 79/07 i 125/07).

(4) Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje vrijediti Odluka o jedinstvenoj metodi izračuna efektivne godišnje kamatne stope na potrošačke zajmove (Narodne novine, br. 27/08).

Stupanje na snagu**Članak 30.**

Ovaj Zakon stupa na snagu 1. siječnja 2010., osim odredbe članka 9. stavka 3. ovoga Zakona koja stupa na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Odredba članka 1. prijedloga Zakona o potrošačkom kreditiranju (u daljnjem tekstu: Zakon) je opća odredba kojom se propisuje sadržaj Zakona.

Uz članak 2.

Odredbama članka 2. Zakona definiraju se određeni pojmovi koji se odnose na cijeli Zakon, a koji su rezultat usklađenja s pojmovima i područjima primjene Direktive 2008/48/EZ Europskoga Parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o ugovorima o potrošačkom kreditu kojom se opoziva Direktiva Vijeća 87/102/EEZ (u daljnjem tekstu: Direktiva) koje su ovim prijedlogom Zakona prenose u pravni sustav Republike Hrvatske.

Uz članak 3.

U članku 3. Zakona navode se ugovori izuzeti od primjene Zakona.

Uz članak 4.

Odredbom članka 4. Zakona propisane su informacije koje mora sadržavati oglas potrošačkog kreditiranja. Potrošače treba zaštititi od nepoštenog ili zavaravajućeg djelovanja, stoga Zakon treba obuhvatiti odredbe o oglašavanju kreditnih ugovora kao i određenih elemenata standardnih informacija koje se pružaju potrošačima u cilju omogućavanja usporedbe različitih ponuda. Takve bi se informacije trebale davati na jasan, jezgrovit i upadljiv način uz pomoć reprezentativnog primjera. Budući se u oglašavanju efektivna kamatna stopa može naznačiti samo primjerom, takav bi primjer trebao biti reprezentativan, a to znači da dvije trećine potrošača može sklopiti ugovor o kreditu prema uvjetima navedenim u oglasu.

Uz članke 5. i 6.

U člancima 5. i 6. navedene su informacije koje se moraju pravodobno pružiti potrošaču prije donošenja odluke o ugovoru o kreditu. Potrošaču treba pružiti odgovarajuće informacije o uvjetima i troškovima kredita te o njihovim obvezama. Kako bi se osigurala najveća moguća transparentnost i mogućnost usporedbe ponuda, potrošaču treba omogućiti da takve informacije može ponijeti sa sobom i razmotriti. Informacije trebaju posebice obuhvaćati efektivnu kamatnu stopu koja se primjenjuje na taj kredit, a ukupni troškovi kredita trebali bi obuhvaćati sve troškove, uključujući kamate, naknade, takse, pristojbe za kreditne posrednike, troškove otvaranja ili vođenja bankovnog računa ili ugovora o dodatnim uslugama i sve druge pristojbe koje potrošači moraju platiti u vezi s kreditnim ugovorom, izuzev troškova javnoga bilježnika. Stvarno poznavanje troškova od strane vjerovnika trebalo bi se procjenjivati objektivno, uzimajući u obzir zahtjeve profesionalnog zalaganja.

Sadržaj i oblik informacija pravilnikom propisuje ministar financija. Sve dodatne informacije u odnosu na informacije, koje bi vjerovnik eventualno mogao dati potrošaču, moraju se dati u posebnom dokumentu.

Međutim, uzimajući u obzir posebne značajke određenih vrsta ugovora, primjereno je ograničiti zahtjeve za informacijama, bez stavljanja dodatnih opterećenja na vjerovnike ili kreditne posrednike, ali to za posljedicu ne smije imati smanjenje zaštite potrošača.

Uz članak 7.

Potrošačima je potrebno dati potpune informacije prije nego što sklope ugovore, bez obzira na to da li je ili nije uključen kreditni posrednik. Stoga se, sukladno odredbama članka 7. Zakona, obveza davanja informacija prije sklapanja sporazuma primjenjuje i na kreditne posrednike. Kada davatelji proizvoda i usluga djeluju kao kreditni posrednici u pomoćnoj ulozi, nije primjereno opterećivati ih pravnim obvezama da osiguraju informacije u fazi prije sklapanja ugovora. U takvim je slučajevima dovoljna razina zaštite potrošača ipak postignuta, budući da je vjerovnik odgovoran osigurati da potrošači prime potpune informacije prije sklapanja sporazuma, bilo od posrednika ako se vjerovnik i posrednik tako dogovore, bilo na neki drugi odgovarajući način.

Uz članke 8. i 9.

U cilju procjene kreditne sposobnosti potrošača vjerovnik je, sukladno odredbama članka 8. Zakona, dužan prikupiti, ukoliko je to potrebno, informacije i uvidom u kreditne registre.

Iz razloga sprečavanja narušavanja tržišnoga natjecanja među vjerovnicima trebalo je osigurati da vjerovnici iz drugih država članica imaju pristup kreditnim registrima.

Ako se zahtjev za kredit odbije na temelju konzultiranja neke baze podataka, vjerovnik bi trebao obavijestiti potrošača o toj činjenici te o pojedinostima konzultirane baze podataka. Međutim, vjerovnik ne bi trebao biti dužan pružiti takvu informaciju kada je to zabranjeno posebnim propisima, primjerice propisima o pranju novca ili o financiranju terorizma. Nadalje, informacije ne bi trebalo davati ako bi to bilo protivno ciljevima javne politike ili javne sigurnosti, kao što su prevencija, istraga, otkrivanje ili progon kaznenih djela.

Uz članke 10., 11. i 12.

Odredbama ovih članaka propisan je oblik ugovora, a iz razloga omogućavanja potrošačima da se upoznaju sa svojim pravima i obvezama prema ugovoru, isti bi trebao sadržavati sve potrebne informacije u jasnom i konciznom obliku. U cilju osiguravanja potpune transparentnosti, potrošačima bi se trebale pružiti sve informacije o efektivnoj kamatnoj stopi, a tijekom ugovornog odnosa potrošače se mora izvješćivati o promjenama promjenjive kamatne stope te o promjenama uplata prouzročenim na taj način. Vjerovnik je dužan potrošaču staviti na raspolaganje i izvještaj u obliku otplatnog plana.

Uz članak 13.

Odredbom članka 13. propisano je pravo na otkazivanje *revolving* ugovora. Vjerovnik ima pravo na otkazivanje *revolving* ugovora iz objektivno opravdanih razloga. Takvi razlozi mogu, primjerice, obuhvaćati sumnju u neovlaštenu ili prijevartnu uporabu kredita ili znatno povećani rizik od nesposobnosti potrošača da ispunji svoju obvezu otplate kredita.

Uz članak 14.

Odredbom članka 14. Zakona potrošač ima pravo u roku od 14 dana odustati od ugovora o kreditu bez navođenja razloga te je dužan o tome obavijestiti vjerovnika i platiti vjerovniku glavnica i kamatu na glavnica.

Ako potrošač ima pravo na odustanak od ugovora o kreditu, ne primjenjuju se odredbe zakona koji uređuje zaštitu potrošača u dijelu koji se odnosi na pravo potrošača na raskid ugovora o financijskim uslugama sklopljen sredstvom daljinske komunikacije.

Uz članak 15.

Članak 15. Zakona regulira povezane ugovore o kreditu odnosno slučajeve kada postoji odnos međuovisnosti između ugovora o kupnji proizvoda ili usluga i kreditnog ugovora sklopljenog u tu svrhu. Stoga, kada potrošač ostvaruje svoje pravo na povlačenje iz sporazuma u odnosu na sporazum o kupnji, njega više ne obvezuje povezani kreditni ugovor. To nema utjecaja na pravo koje se primjenjuje na povezane ugovore o kreditu u slučajevima kada je ugovor o kupnji proglašen nevažećim te na prava potrošača koje mu daju odredbe prava prema kojima ne može doći ni do kakve obveze između potrošača i dobavljača proizvoda ili usluga sve dok potrošač ne potpiše ugovor za financiranje kupnje proizvoda ili usluga.

Uz članak 16.

Potrošači ima, sukladno članku 16. Zakona, pravo na podmirivanje svojih obveza prije datuma određenog ugovorom o kreditu. U slučaju ranije otplate, djelomice ili u cijelosti, vjerovnik ima pravo na kompenzaciju odnosno naknadu troškova izravno povezanih s ranom otplatom, uzimajući u obzir i bilo kakve uštede od strane vjerovnika. Izračun kompenzacije koja se treba platiti vjerovniku mora biti transparentan i razumljiv potrošačima već prije sklapanja ugovora, a u svakom slučaju tijekom stupanja na snagu ugovora. Povrh toga, metoda izračuna treba biti jednostavna kako bi je potrošači mogli primijeniti, a treba olakšati i kontrolu kompenzacije od strane nadzornih tijela. Propisani iznos naknade ne može premašiti 1% iznosa kredita koji se ranije otplaćuje.

Također, propisano je da vjerovnik može tražiti kompenzaciju za raniju otplatu samo pod uvjetom da iznos otplaćen tijekom 12-mjesečnoga razdoblja nadmašuje prag od 75.000,00 kuna.

Uz članak 17.

Odredbom ovog članka propisano je da prijenos prava nema utjecaja na položaj potrošača. Potrošač treba biti pravilno obaviješten kada se ugovor o kreditu prenese trećoj strani. Vjerovnik je dužan obavijestiti potrošača i u slučaju kada izvorni vjerovnik u dogovoru s cesionarom nastavlja pružati kreditne usluge potrošaču, iako ne postoji poseban interes potrošača da ga se obavijesti o dodjeli.

Uz članak 18.

Člankom 18. regulira se prešutno prihvaćeno prekoračenje na koji se na odgovarajući način primjenjuju odredbe Zakona koje se odnose na ugovore o dopuštenom prekoračenju na tekućem računu. Osim tih odredbi člankom 18. propisana je obveza vjerovnika obavijestiti potrošača o činjenici i iznosu prekoračenja, kamatnoj stopi i troškovima na dospelje neplaćene obveze.

Uz članak 19.

Odredba članka 19. Zakona propisuje obveze kreditnih posrednika prema potrošačima i vjerovnika. Također, ovaj članak propisuje koje su informacije kreditni posrednici obvezni navesti prilikom oglašavanja.

Uz članak 20.

Članak 20. Zakona uređuje izračun efektivne kamatne stope. Zbog uspostave i funkcioniranja unutarnjeg tržišta te osiguravanja visokog stupnja zaštite potrošača, bilo je potrebno osigurati mogućnost usporedbe informacija o efektivnoj kamatnoj stopi. Pojedini vjerovnici u obzir uzimaju različite troškove u izračunu efektivne kamatne stope, te su ovim člankom jasno i sveobuhvatno definirano ukupni troškovi kredita za potrošača. Zakonom je propisano da je efektivna kamatna stopa određena metodologijom definiranom aktom Hrvatska narodna banka (dalje: HNB).

Uz članak 21.

Odredbom članka 21. Zakona uvodi se izdavanje odobrenja za pružanje usluga potrošačkog kreditiranja. Također, određen je krug vjerovnika kojima nije potrebno odobrenje (npr. kreditne institucije i kreditne unije kojima odobrenje za odobravanje kredita izdaje HNB). Ministarstvo financija nadležno je za izdavanje odobrenje, a ministar financija pravilnikom propisuje naknadu i uvjete za dobivanje odobrenja.

Uz članke 22. i 23.

Odredbama ovih članaka određuju se tijela nadležna za provođenje Zakona, dužnosti nadležnih osoba i obveze vjerovnika prema nadležnim tijelima i osobama. Također, navode se i slučajevi u kojima će nadležno tijelo zabraniti sklapanje ugovora o kreditu.

Uz članak 24.

Odredbama ovoga članka propisani je izvansudsko rješavanje sporova. Izvansudsko rješavanje sporova moguće je pokrenuti podnošenjem:

1. prijedloga za mirenje centrima za mirenje pri Hrvatskoj gospodarskoj komori, Hrvatskoj obrtničkoj komori ili Hrvatskoj udruzi poslodavaca,
2. prijave sudovima časti Hrvatske gospodarske komore ili Hrvatske obrtničke komore.

Člankom 24. propisano je da se postupak pred centrima za mirenje sudovima časti provodi sukladno pravilnicima navedenih centara odnosno sudova, a nagodba sklopljena pred navedenim tijelima ima svojstvo ovršne isprave.

Uz članak 25.

Odredbama ovoga članka propisana je supsidijarna primjena zakona koji uređuje zaštitu potrošača.

Uz članke 26. i 27.

Odredbama ovih članaka predviđene su sankcije kojima će se osigurati poštivanje svih obveza, kažnjavanje nedopuštenog ponašanja te općenito provedba odredbi Zakona. Odredbe su razdvojene s obzirom na osobe koje prekršaje mogu počinuti, prekršaje za pojedine kategorije, kako bi se osiguralo da zapriječene kazne za pojedine prekršaje i kategorije osoba budu učinkovite, razmjerne i da djeluju destimulirajuće na osobe koje mogu počinuti prekršaje.

Uz članak 28.

Odredbama ovoga članka određen je rok u kojem je ministar financija dužan donijeti pravilnik kojim će se propisati obveza informiranja potrošača, sadržaj i oblik informacija, dodatne pretpostavke za izračun godišnje kamatne stope, trajni mediji, uvjete i naknadu za dobivanje odobrenje za pružanje usluga potrošačkog kreditiranja.

Uz članak 29.

Odredbama ovoga članka uređuje se primjena pojedinih odredbi Zakona na ugovore o kreditu sklopljene do dana stupanja na snagu Zakona. Člankom 29. reguliran je prestanak važenja određenih odredbi Zakona o zaštiti potrošača i Odluke o jedinstvenoj metodi izračuna efektivne godišnje kamatne stope na potrošačke zajmove.

Uz članak 30.

Ovom odredbom prijedloga Zakona propisano je da Zakon stupa na snagu 1. siječnja 2010. godine, osim odredbi pojedinih članaka Zakona koje stupaju na snagu danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji.